

Η μουσική συντροφιά των αγωνιστών του 1821

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

Ο Μακρυγιάννης είχε αφήσει εδώ και ώρα την Αθήνα.

Τώρα προορισμός του ήταν η Σαλαμίνα. Εκεί θα συναντούσε τον Νικηταρά, τον γενναίο ανιψιό του στρατηγού Κολοκοτρώνη. Εκεί στη Σαλαμίνα θα συζητούσαν ποια θα ήταν η επόμενη κίνηση των αρματολών. Με συντροφιά το σπαθί και το δρόμο την Επανάσταση που πριν λίγο καιρό, τον ξανά ελπίδα στο ελληνικό γένος για ελευθερία.

Μετά από λίγες ώρες έφτασε στο νησί της

Σαλαμίνας. Με χαρές τον υποδέχτηκε ο Νικηταράς ή Τουρκοφάγος, όπως είχαν αρχίσει να τον φωνάζουν οι συμπολεμιστές του μετά την τελευταία μάχη. Αφού κατευθύνθηκαν σε ένα κρησφύγετο απομονωμένο, οι δυο άντρες άρχισαν να

συζητάνε για την επόμενη κίνηση των Ελλήνων αγωνιστών. Μέσα στον έντονο διάλογο μπορούσε να διακρίνει κανείς στα μάτια των δυο ηρώων τον πόθο για τη σωτηρία, για την απελευθέρωση της αγαπημένης τους Ελλάδας.

Η συζήτηση τελείωσε αισιόδοξα. Νέες μάχες τους περίμεναν.

Αποφασίστηκε ο Μακρυγιάννης να γυρίσει στη Ρούμελη. Όμως η νύχτα είχε πέσει από ώρα. Με το ξημέρωμα θα ξεκινούσε. Και τότε ο στρατηγός μέσα στο κρησφύγετο άκουσε μια μελωδία.

%ellinas_melodia%

Ένα κλεφτόπουλο που βρισκόταν εκεί, έπαιζε με μεγάλη δεξιοτεχνία ένα έγχορδο μουσικό όργανο, τον ταμπουρά. Το ήξερε αυτό το παραδοσιακό όργανο με το μακρύ χέρι ο Μακρυγιάννης. Μάλιστα κι ο ίδιος έπαιζε λίγο. Θυμήθηκε το τραγούδι: «*Το πλάγι, πλάγι πήγαινε, τον ταμπουρά λαλούσε, εγώ ραγιάς δεν γίνομαι, Τούρκους δεν προσκυνάω.*»

Όμως δεν ήταν ώρα για τραγούδια. Σε λίγο θα ξημέρωνε. Ο στρατηγός αποχαιρέτισε τον Νικηταρά και, με την υπόσχεση να ξανανταμώσουνε, κίνησε για τη Ρούμελη.

* * *

Τέσσερα χρόνια πέρασαν. Μέσα σε αυτά τα χρόνια οι Έλληνες δεν το έβαζαν κάτω. Ούτε τώρα που ο στρατηγός κλείνει τον Σεπτέμβριο του 1826. Ο Μακρυγιάννης και οι άντρες του αντιστέκονταν με

σθένος. Η μέρα θα περάσει και ο

περάσει και ο

εχθρός δεν είχε καταφέρει να μπει στην πόλη. Έπεσε η νύχτα. Τότε ο Γκούρας είπε: «Παίξε μας Μακρυγιάννη με τον ταμπουρά σου, τραγούδησέ μας, έχουμε καιρό να τραγουδήσουμε». Ο Μακρυγιάννης πήρε με προθυμία τον ταμπουρά του και άρχισε να χαϊδεύει με τα δάχτυλά του τις τρεις διπλές χορδές του οργάνου. Εκείνη ήταν η νύχτα που ο Μακρυγιάννης αυτοσχεδίασε και τραγούδησε το θρυλικό μοιρολόι.

%tampouras_ellinas%

«Ο ήλιος εβασίλεψε, Έλληνά μου, βασίλεψε και το φεγγάρι εχάθη κι ο καθαρός Αυγερινός που πάει κοντά την Πούλια, τα τέσσερα κουβέντιαζαν και κρυφοκουβεντιάζουν.

Γυρίζει ο ήλιος και τους λέει, γυρίζει και τους κρένει·

*κ'σα γυναίκεια κλάματα κι αντρών
άμπο ξαπλωμένα, και μέσ' το αίμα
ανε στον Άδη, τα καημένα.»*

.....

Σήμερα, ο ταμπουράς που

αποδίδεται στο Μακρυγιάννη φυλάσσεται στο Εθνικό Ιστορικό Μουσείο. Την ιστορία για το παραπάνω μοιρολόι τη γνωρίζουμε από τα απομνημονεύματα του Ιωάννη Μακρυγιάννη. Ο ταμπουράς, αυτό το ελληνικό παραδοσιακό όργανο, συντρόφευε πολλούς Έλληνες αγωνιστές της επανάστασης του 1821, σύμφωνα με μαρτυρίες. Οι μελωδίες του τους έδιναν κουράγιο και δύναμη.

Από το γεγονός αυτό εμπνεύστηκαν και σύγχρονοι συνθέτες και στιχουργοί. Παρακάτω μπορείς να ακούσεις το «Τσάμικο» σε μουσική του Μάνου Χατζιδάκι και στίχους του Νίκου Γκάτσου. Το τραγούδι περιλαμβάνει τον εξής χαρακτηριστικό στίχο: «Δες πώς χορεύει ο Νικηταράς κι αηδόνι γίνεται ο ταμπουράς.»

%chorosnikitara%

Αλέξανδρος Σαββόπουλος

